

Cursusaanbod 2026

Zeeuwse erfgoedorganisaties

*Beschermen
Benutten
Beleven*

Inhoud cursusaanbod 2026

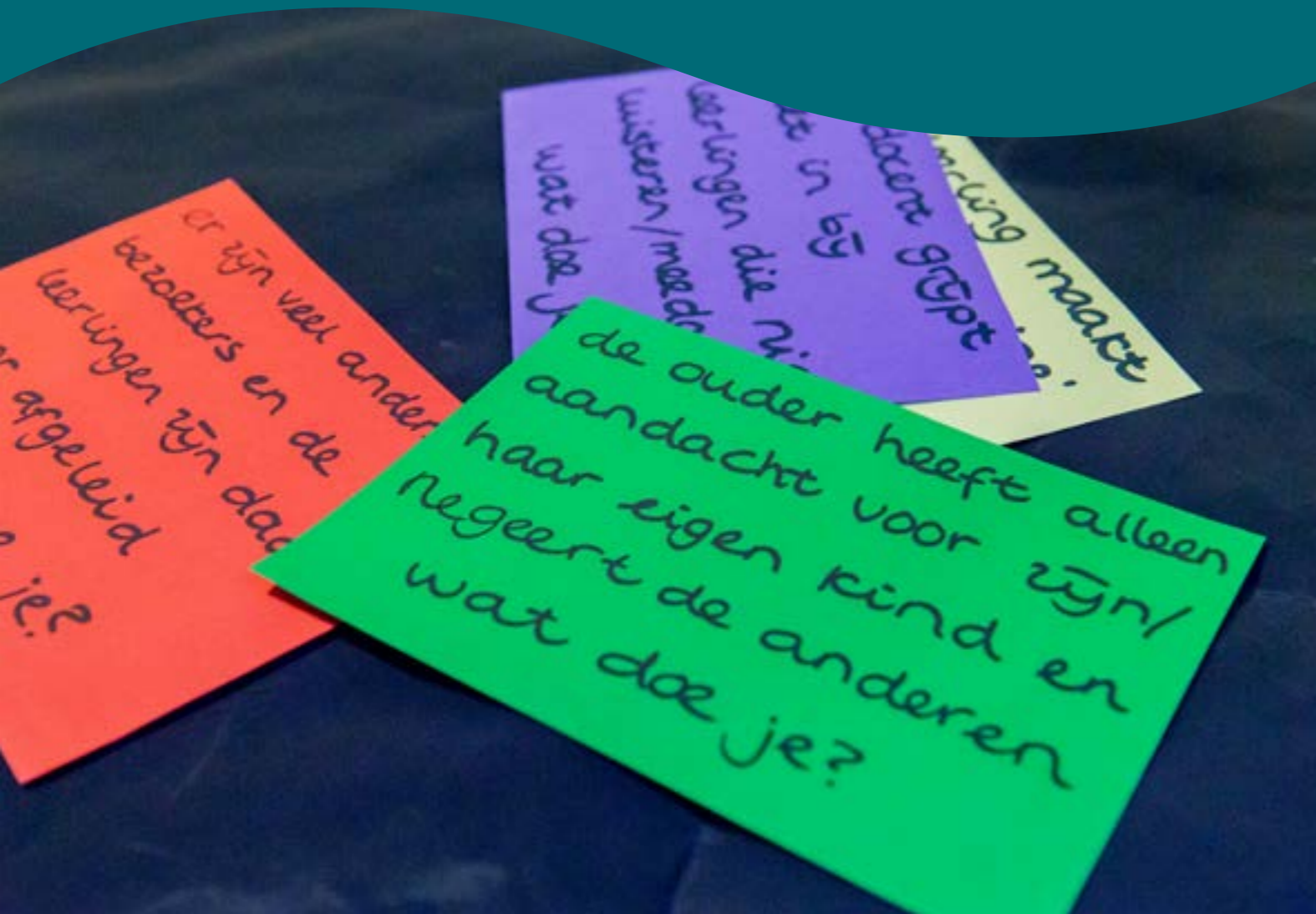
<i>Inleiding</i>	4
<i>Algemeen</i>	
1 Museumnorm 2025	6
2 Expeditie Nieuwe Gezichten	8
3 Expeditie Nieuwe Gezichten: samen nieuwe vrijwilligers vinden	10
4 Cultuursensitief werken	12
<i>Publiek</i>	
5 Klantgerichtheid	14
6 Rondleiden	16
7 Van rondleiding naar begeleiden	18
<i>Collectie</i>	
8 AI voor erfgoedorganisaties	20
9 Oral history	22
10 Duurzaam bewaren van je digitale collectie	24
10 Basisregistratie erfgoedcollecties	26
11 Collectieregistratie in Atlantis	28
13 Conserveren kan je leren: hout	30

Het Cursusaanbod 2026 is mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van de Provincie Zeeland aan Erfgoed Zeeland.

Op het cursusaanbod zijn de algemene voorwaarden van Erfgoed Zeeland van toepassing: www.erfgoedzeeland.nl/algemene-voorwaarden.

Inleiding

Deskundigheidsbevordering behoort tot een van de kerntaken van Erfgoed Zeeland. Het verhoogt het kennisniveau van medewerkers/-vrijwilligers en draagt bij aan de uitwisseling van kennis en ervaring en samenwerking tussen de organisaties onderling. Daarnaast is het vergaren van kennis niet alleen nuttig maar ook leuk.

Dit cursusaanbod is samengesteld door Erfgoed Zeeland in samenspraak met de Zeeuwse Erfgoed Coöperatie (ZEC). Als je in het aanbod niet vindt wat je zoekt, kunnen we in overleg cursussen op maat aanbieden. Wij hopen dat je dit programma breed binnen je organisatie wilt verspreiden. Laat je inspireren door onderstaande mogelijkheden en geef je wensen aan ons door.

De cursussen zijn zowel voor beginners als gevorderden, kunnen bij Erfgoed Zeeland in Middelburg worden gegeven of op locatie (incompany). De duur van de cursussen variëren van een halve dag, twee dagdelen tot een hele dag. Cursussen zijn na aanmelden gratis toegankelijk. Bij het niet verschijnen zonder afmelding wordt wel een no-show-fee van 20 euro (excl. btw) in rekening gebracht. De cursussen worden financieel mogelijk gemaakt door de Provincie Zeeland.

Aanmelden kan via het aanmeldformulier op de website van Erfgoed Zeeland of per mail (secretariaat@erfgoedzeeland.nl) met vermelding van: cursus, organisatie, namen van de deelnemers, emailadres(sen) en telefoonnummer(s). Schrijf je tijdig in want vol=vol.

Naast Erfgoed Zeeland zijn er ook andere partijen, zoals Cultuurkwadraat en de Museumvereniging die cursussen aanbieden. Verder bieden verschillende partijen gratis online trainingen aan om het erfgoedveld verder te professionaliseren. De trainingen zijn verzameld op openerfgoed.nl, erfgoedvrijwilliger.nl en leerjeerfgoed.nl.

Van harte welkom!

1 Museumnorm 2025

Training voor directie, bestuursleden en coördinatoren van erfgoedorganisaties

MUSEUMNORM 2025

Doelgroep

Bestuursleden en coördinatoren van erfgoedorganisaties (vrijwilligers).

Doel

We nemen je stap voor stap mee in de criteria van de nieuwe Museumnorm 2025. Na afloop weet je precies wat er van jouw museum verwacht wordt en waar je staat. Of je nu al een geregistreerd museum bent of dat museumregistratie jouw stip op de horizon is? In deze training word je bijgepraat over de nieuwe Museumnorm.

Programma

De eisen die aan een museum worden gesteld zijn complex. Aan de hand van de nieuwe Museumnorm 2025 behandelen we in drie blokken van anderhalf uur de drie pijlers van de Museumnorm: Bedrijfsvoering, Collectie en Publiek. Met onze Museumnormchecklist beoordeel je jouw eigen organisatie op de betreffende punten, zodat je naar huis gaat met een concrete lijst van aandachtspunten voor museumregistratie.

Docent: Marjan Ruiters (Zeeuws Museum) Eva Luijkx en Janneke de Wit (Erfgoed Zeeland)

Datum: 25 juni 2026

Tijd: 9.30 - 15.00 uur (inclusief lunch)

Locatie: Erfgoed Zeeland, Looierssingel 2, Middelburg

Prijs: gratis (afwezig zonder afmelden: 20 euro (excl.btw))

Aantal deelnemers: minimaal 6, maximaal 16

Aanmelden:
www.erfgoedzeeland.nl/aanmelden

2 Expeditie Nieuwe Gezichten

Training voor directie, bestuursleden en coördinatoren van erfgoedorganisaties

Vrijwilligers zijn van grote waarde voor musea. Ze brengen kennis, energie en continuïteit. Toch merken veel organisaties dat het steeds lastiger wordt om nieuwe vrijwilligers te vinden en te behouden. Hoe zorg je ervoor dat jouw organisatie aantrekkelijk blijft voor nieuwe gezichten, zoals jongeren, nieuwe inwoners of andere doelgroepen? In de training Expeditie Nieuwe Gezichten ga je actief aan de slag met deze

actuele uitdaging. Je leert hoe jouw organisatie overkomt op potentiële vrijwilligers, hoe je nieuwe doelgroepen bereikt én hoe je ervoor zorgt dat zij zich welkom en betrokken voelen. Tijdens de training combineren we praktijkvoorbeelden met inzichten over wat mensen motiveert en beweegt.

Doelgroep

Deze training is bedoeld voor leden van de

Museumvereniging die werken met vrijwilligers en op zoek zijn naar toekomstbestendige manieren om nieuwe doelgroepen aan te spreken en te betrekken. Denk aan musea die jonger publiek, nieuwe inwoners of andere 'nieuwe gezichten' willen aantrekken. We raden sterk aan om per deelnemende organisatie met twee personen per organisatie deel te nemen aan de cursussen (bij voorkeur de vrijwilligerscoördinator en een bestuurslid).

Doel

Na deze training kun je:

- Nieuwe doelgroepen gericht en aansprekend werven
- Inclusieve en pakkende vacatureteksten schrijven
- De vrijwilligersreis van je organisatie analyseren en verbeteren
- Bewust reflecteren op organisatiecultuur, participatie en inclusie
- Een duurzame visie ontwikkelen op vrijwilligersbeleid binnen jouw museum

Programma

Vrijwilligers zijn ontzettend belangrijk binnen een organisatie. Ze weten, kunnen en doen vaak ontzettend veel. Maar in het huidige klimaat is het lastig nieuwe aanwas te vinden. Daarom is het cruciaal andere groepen potentiële vrijwilligers te bereiken en enthousiast te maken voor je organisatie. Maar waar vind je die? En hoe spreek je ze aan?

In deze training is speciale aandacht voor:

- Manieren van aandacht trekken en behouden
- Motivaties, fricties en drempels voor potentiële vrijwilligers
- De ongeschreven regels binnen jouw organisatie
- De eigen organisatiecultuur

Deze training wordt mogelijk gemaakt door OPEN, VSB fonds, Erfgoed Brabant en Erfgoed Zeeland.

- Docent:** Emma Voortman (Erfgoed Brabant) en Mandy Moreau (Erfgoed Zeeland)
- Datum:** 7 en 21 mei 2026 (twee dagdelen)
- Tijd:** 9:30 - 12:30 uur
- Locatie:** Het EKP-gebouw, Kadeplein 2, Roosendaal
- Prijs:** gratis voor leden van de Nederlandse Museumvereniging. Niet aangesloten organisaties: 50 euro per deelnemer (excl. btw)
- Aantal deelnemers:** minimaal 4 deelnemende organisaties, met 2 personen per organisatie. Er is plek voor maximaal 20 personen.

Aanmelden:
www.erfgoedzeeland.nl/aanmelden

3 Expeditie Nieuwe Gezichten: samen nieuwe vrijwilligers vinden

Training voor directie, bestuursleden en coördinatoren van erfgoedorganisaties

Vrijwilligers zijn van grote waarde voor organisaties en gemeenschappen rond immaterieel erfgoed. Ze brengen kennis, vaardigheden en tradities over, en zorgen voor continuïteit van levend erfgoed. Toch merken veel organisaties dat het steeds lastiger wordt om nieuwe vrijwilligers te vinden en te behouden. Hoe zorg je ervoor dat jouw organisatie aantrekkelijk blijft voor nieuwe gezichten, zoals jongeren, nieuwe inwoners of andere doelgroepen? In de training Expeditie Nieuwe Gezichten ga je actief aan de slag met deze actuele uitdaging. Je leert hoe jouw organisatie

overkomt op potentiële vrijwilligers, hoe je nieuwe doelgroepen bereikt én hoe je ervoor zorgt dat zij zich welkom en betrokken voelen. Tijdens de training combineren we praktijkvoorbeelden met inzichten over wat mensen motiveert en beweegt.

Doelgroep

Deze training is bedoeld voor organisaties en gemeenschappen die zich inzetten voor immaterieel erfgoed, die werken met vrijwilligers en op zoek zijn naar toekomstbestendige manieren om nieuwe doelgroepen aan te spreken en

te betrekken. Denk aan groepen die tradities, ambachten of gebruiken levend houden en nieuwe mensen willen betrekken, zoals jongeren, nieuwe inwoners of andere 'nieuwe gezichten'. We raden sterk aan om per deelnemende organisatie of gemeenschap met twee personen per organisatie deel te nemen aan de cursussen (bij voorkeur iemand die betrokken is bij de coördinatie van vrijwilligers en iemand met een bestuurlijke of organiserende rol). Ook erfgoedorganisaties die zich niet specifiek bezighouden met immaterieel erfgoed zijn van harte welkom om deel te nemen.

Doel

Na deze training kun je:

- Nieuwe doelgroepen gericht en aansprekend werven
- Inclusieve en pakkende vacatureteksten schrijven
- De vrijwilligersreis van je organisatie analyseren en verbeteren
- Bewust reflecteren op cultuur, participatie en inclusie
- Een duurzame visie ontwikkelen op vrijwilligersbeleid binnen jouw organisatie of gemeenschap

Programma

Vrijwilligers zijn onmisbaar voor het doorgeven en levend houden van immaterieel erfgoed. Ze beschikken over waardevolle kennis en vaardigheden en vormen het hart van de gemeenschap. In de huidige tijd is het echter

niet vanzelfsprekend dat nieuwe mensen zich aansluiten. Daarom is het belangrijk om actief nieuwe groepen te bereiken en enthousiast te maken voor jouw erfgoedpraktijk. Maar waar vind je die? En hoe spreek je ze aan? In deze training is speciale aandacht voor:

- Manieren van aandacht trekken en behouden
- Motivaties, fricties en drempels voor potentiële vrijwilligers
- De ongeschreven regels binnen de organisatie
- De eigen organisatie- en gemeenschapscultuur

Deze training wordt mogelijk gemaakt door OPEN, KIEN en Erfgoed Zeeland.

Docent: Mandy Moreau en Imke Elstak (Erfgoed Zeeland)
Datum: 17 september en 8 oktober 2026 (twee dagdelen)
Tijd: 9.30 - 12.30 uur
Locatie: Erfgoed Zeeland, Looierssingel 2, Middelburg
Prijs: gratis (afwezig zonder afmelden: 20 euro (excl.btw))
Aantal deelnemers: minimaal 4 deelnemende organisaties, met 2 personen per organisatie. Er is plek voor maximaal 20 personen.

Aanmelden:
www.erfgoedzeeland.nl/aanmelden

4 Cultuursensitief werken

Training voor vrijwilligers en medewerkers van musea, historische verenigingen, erfgoedgemeenschappen en andere culturele en maatschappelijke organisaties

Doelgroep

De training is bedoeld voor musea en erfgoedorganisaties, die de wens hebben om een meer divers publiek of nieuwkomers te verwelkomen als bezoeker en/of vrijwilliger, of daar al mee bezig zijn.

Doel

Wil jij bijdragen aan een gastvrije en inclusieve Zeeuwse erfgoedsector? Wil je nieuwe doelgroepen, zoals nieuwkomers, verwelkomen in jouw museum of erfgoedorganisatie? Ontdek welke vaardigheden en competenties je helpen om nieuwe contacten aan te gaan. Doe mee met de tweedaagse training Cultuursensitief werken voor de erfgoedsector.

Programma

In deze training verdiep je je, samen met anderen, in een cultuur sensitieve manier van werken. Dit richt zich op het versterken van competenties zoals culturele empathie en open-mindedness. Je krijgt inzicht in de uitdagingen die, bijvoorbeeld mensen met een migratieachtergrond kunnen ervaren en in hoe verschillen in normen, waarden en communicatiestijlen doorwerken in contact en samenwerking.

Aan de hand van interactieve werkvormen en praktijkvoorbeelden werk je met culturele dimensies, meerstemmigheid en leer je deze toepassen in de erfgoedpraktijk, bijvoorbeeld in publiekscontact en educatieve activiteiten. Je

ontwikkelt concrete strategieën om om te gaan met verschillen en krijgt meer inzicht in je eigen communicatie en (onbewuste) denkpatronen.

Daarnaast is er ruimte voor het delen van eigen leervragen, ervaringen en samenwerking. We verwelkomen graag twee personen per organisatie.

De training Cultuursensitief werken van Mindstone is opgenomen in de database van het Kennisplatform Inclusief Samenleven en werd speciaal voor de erfgoedsector verder ontwikkeld in samenwerking met Erfgoed Gelderland.

Docent: Mehmet Şimşek (Mindstone)
Datum: 28 september en 26 oktober 2026
Tijd: 13.00 - 17.00 uur
Locatie: Erfgoed Zeeland, Looierssingel 2, Middelburg
Prijs: gratis (afwezig zonder afmelden: 20 euro (excl.btw))
Aantal deelnemers: graag 2 personen per organisatie, minimaal 6, maximaal 16

Aanmelden:
www.erfgoedzeeland.nl/aanmelden

5 Klantgerichtheid

Incompany training voor baliemedewerkers en gastheren/-vrouwen

Doelgroep

Medewerkers van erfgoedorganisaties die taken vervullen achter de balie, als gastheer/-vrouw, als gids of op een andere manier regelmatig in direct contact staan met de bezoekers.

Doel

Omgaan met bezoekers, gastvrijheid, klantvriendelijk- en klantgerichtheid naar een hoger niveau tillen om daarmee bezoekers een nog mooiere ervaring in het museum te geven. Hierdoor gaat de gasttevredenheid omhoog, wordt het werk leuker én persoonlijker en ontstaat er nog meer positieve bekendheid.

Programma

De training bestaat uit een theoretisch gedeelte en een praktijkgedeelte.

Bij het theoretische gedeelte komen onder meer aan de orde: hoe ben je klantvriendelijk en klantgericht, wat is gastvrijheid, hoe enthousiasmeer je bezoekers, hoe ga je om met ontevreden bezoekers en/of klachten en hoe beantwoord je de telefoon.

Bij het praktijkgedeelte komen allerlei praktijksituaties aan de orde en wordt onder andere gewerkt met rollenspelen op locatie zoals bijvoorbeeld aan de balie van het museum (indien mogelijk).

Het doel van de training is eveneens het vormen van teamgeest, het kweken van betrokkenheid en 'het staan' voor je organisatie. Ook biedt de training de mogelijkheid om het beleid van de organisatie aan het team over te dragen en te komen tot een aantal afspraken waar de vrijwilligers in de toekomst speciaal aandacht aan zullen besteden. Aan het eind van de dag ontvangt elke cursist een boekje met Tips.

Deze training wordt op locatie (incompany) gegeven. Wil je dat deze training op jouw locatie gegeven wordt? Neem dan contact op.

Docent: Francesca Estourgie (Sans Doute Présentations)
Datum: 1 juni 2026
Tijd: 10.00 - 16.00 uur
Locatie: nader te bepalen (incompany)
Prijs: gratis (afwezig zonder afmelden: 20 euro (excl.btw))
Aantal deelnemers: minimaal 6, maximaal 15

Aanmelden:
www.erfgoedzeeland.nl/aanmelden

6 Rondleiden

Incompany basistraining voor rondleiders

Doelgroep

Mensen die rondleidingen en stadswandelingen geven.

Doel

Deze training brengt geroutineerde rondleiders op ideeën en zet beginnende rondleiders snel op het spoor van effectief rondleiden.

Programma

Het fenomeen rondleiding wordt door veel mensen direct geassocieerd met musea. Maar er zijn natuurlijk veel meer plaatsen waar deze tijdloze, interactieve manier van informatieoverdracht het uitstekend doet. Al snel denk je daarbij aan de rondvaartboot of een bustoer maar ook tijdens stadswandelingen, monumentenbezoek en natuurwandelingen wordt de rondleiding ingezet ter lering en vermaak.

Deze training wordt aangepast aan de omgeving waarin de rondleiders hun werk doen. We gaan kijken hoe je de kennis en informatie over het onderwerp zo prettig en efficiënt mogelijk kunt overbrengen. Aan bod komen vragen als:

- Hoe bouw ik een goede rondleiding op?
- Wat werkt en wat werkt niet?
- Hoe verras ik mijn toehoorders en mezelf?
- Hoe kan ik met het hele team werken aan de kwaliteit van de rondleidingen?
- Hoe speel ik in op de omgeving en situatie waarin ik rondleid?

Deze training wordt op locatie (incompany) gegeven. Wil je dat deze training op jouw locatie gegeven wordt? Neem dan contact op.

Docent: Francesca Estourgie (Sans Doute Présentations)
Datum: 2 juni 2026
Tijd: 10.00 - 16.00 uur
Locatie: nader te bepalen (incompany)
Prijs: gratis (afwezig zonder afmelden: 20 euro (excl.btw))
Aantal deelnemers: minimaal 6, maximaal 15

Aanmelden:
www.erfgoedzeeland.nl/aanmelden

7 Van rondleiden naar begeleiden

Incompany 4-delige basis cursus voor rondleiders van schoolgroepen

Doelgroep

Educatie medewerkers van musea en erfgoedinstellingen.

Doel

Begeleid jij basisschoolleerlingen in het museum? Of zou je dat graag willen doen? Dan is deze training iets voor jou!

Programma

Het huidige onderwijs vraagt om een activerende aanpak. Kinderen leren het meest door te ervaren, onderzoeken en te beleven. In deze cursus leer je hoe je je passie voor erfgoed beter overbrengt op leerlingen. Door het toepassen van didactische vaardigheden ervaar je hoe je groepen schoolkinderen het beste kunt begeleiden.

Aan de hand van sprekende voorbeelden uit de praktijk ontwikkel je een aansprekende begeleidingsstijl en doe je kennis op over praktische, nieuwe werkvormen.

De cursus bestaat uit 4 dagdelen en de volgende onderwerpen zullen aan bod komen:

7 september:	De groep en de omgeving
21 september:	Communicatieve vaardigheden
5 oktober:	Kennis en didactiek
2 november:	Professionalisering

Na het afronden van deze 4-delige cursus krijg je een certificaat.

Deze training wordt op vier verschillende locaties door Zeeland gegeven. Houd daarom rekening met vervoer. Wil je dat deze training in jouw museum of erfgoedinstelling gegeven wordt? Neem dan contact op.

Jolijn Rietbergen is expert op het gebied van erfgoededucatie en storytelling. Ze werkt voor diverse musea en culturele instellingen door heel Nederland.

Docent:	Jolijn Rietbergen
Datum:	7 en 21 september, 5 oktober en 2 november 2026
Tijd:	9.30 - 12.30 uur
Locatie:	nader te bepalen
Prijs:	gratis (afwezig zonder afmelden: 20 euro (excl.btw))
Let op:	je neemt deel aan alle vier de bijeenkomsten
Aantal deelnemers:	minimaal 6, maximaal 15

Aanmelden:
www.erfgoedzeeland.nl/aanmelden

8 AI voor erfgoedorganisaties

Training voor vrijwilligers en medewerkers van erfgoedinstellingen

Doelgroep

De bijeenkomst is bedoeld voor vrijwilligers, medewerkers en leden van historische verenigingen, (streek)musea, archieven en andere erfgoedinstellingen. Je hoeft geen voorkennis te hebben van Artificial Intelligence (AI).

Doel

Er wordt vaak gesproken over verschillende vormen van kunstmatige intelligentie, zoals Artificial Intelligence (AI), Generatieve AI, Machine Learning, Neural Networks en Deep Learning. Maar hoe verhouden deze zich tot elkaar en wat zijn de verschillen? Begrippen als LLM's en prompts roepen bovendien nog veel vragen op.

Voor erfgoedorganisaties biedt AI kansen bij het registreren en ontsluiten van collecties, zoals het transcriberen van oude handschriften, het herkennen van woorden in documenten of het automatisch beschrijven van locaties op foto's. Hoe kunnen erfgoedinstellingen AI verantwoord inzetten om digitale collecties met Linked Open Data beter te ontsluiten en toegankelijk te maken voor een breed publiek?

Programma

Tijdens deze kennisbijeenkomst komen onder andere de volgende onderwerpen aan bod:

- Wat is AI en hoe verrijkt het erfgoedcollecties?
- Praktijkvoorbeelden, zoals handschrijfherkenning, informatie-extractie met LLM's, beeldherkenning, oral history met voice recognition en chatbots.
- Voorwaarden voor het beschikbaar stellen van data.
- Het belang van Linked (Open) Data voor AI.
- Zelf aan de slag met AI-tools.

Heleen Wilbrink is egyptologe en AI-expert. Met haar bedrijf Aincient zet zij zich in om met behulp van innovatie technologieën, (oude) geschiedenis toegankelijk te maken. Zij is werkzaam in het erfgoedveld, onder meer bij musea, kennisinstellingen en archieven.

Docent: Heleen Wilbrink (Aincient)
Datum: 15 juni 2026
Tijd: 13.00 - 17.00 uur
Locatie: Erfgoed Zeeland, Looierssingel 2, Middelburg
Prijs: gratis (afwezig zonder afmelden: 20 euro (excl.btw))
Aantal deelnemers: minimaal 6, maximaal 24

Aanmelden:
www.erfgoedzeeland.nl/aanmelden

9 Oral history

*Basiscursus voor vrijwilligers en medewerkers van musea,
historische verenigingen en erfgoedgemeenschappen*

Doelgroep

Wil jij leren hoe je persoonlijke verhalen en herinneringen professioneel vastlegt? In deze basiscursus oral history leer je in drie (online) sessies de fijne kneepjes van deze methode. Of je nu erfgoedvrijwilliger, onderzoeker, conservator of programmamaker bent, deze cursus van het Knooppunt Spreekende Geschiedenis helpt je op weg.

Doel

In de basiscursus behandelen we vragen zoals:

- Wat is oral history en wanneer gebruik je het?
- Hoe voer je een goed interview en welke technieken werken het best?
- Hoe transcribeer je een interview en verwerk je gegevens?

Programma

Zeeuwse initiatieven delen hun ervaringen met deze methode. Er is volop ruimte om te leren (van elkaar) en experimenteren. Want het blijft niet alleen bij theorie: ook kruip je zelf in de rol van interviewer en ga je aan de slag met het afnemen van je eerste interview. Zo leer je niet alleen over interviewhouding en gespreksopbouw, maar ook hoe je een setting creëert waarin iemand zich vrij voelt om zijn of haar verhaal te delen.

Docent:	Marijn Braam (Spreekende geschiedenis)
Datum:	30 september (sessie 1 in Middelburg), 28 oktober (sessie 2 online) en 18 november (sessie 3 online) 2026
Tijd:	13.00 - 16.30 uur (sessie 1 in Middelburg), 10.00 - 12.00 uur (sessie 2 en 3 online)
Locatie:	ZB Bibliotheek van Zeeland, Kousteensedijk 7, Middelburg (sessie 1)
Prijs:	gratis (afwezig zonder afmelden: 20 euro (excl.btw))
Aantal deelnemers:	minimaal 6, maximaal 16
Aanmelden:	www.erfgoedzeeland.nl/aanmelden

10 Duurzaam bewaren van je digitale collectie

Basiscursus voor medewerkers/vrijwilligers van erfgoedorganisaties

Doelgroep

De cursus is bedoeld voor vrijwilligers en medewerkers van historische verenigingen, musea, erfgoedgemeenschappen en andere erfgoedinstellingen.

Doel

Scans van fotoalbums uit de jaren 50, digitale foto's van de textielcollectie en serviezen, gedigitaliseerde videobanden uit de jaren 90. Hoe houd je deze bestanden op lange termijn veilig, toegankelijk en bruikbaar? Tijdens deze cursus leer je hoe je een digitale collectie duurzaam kunt bewaren en hoe je dit kan beschrijven in je informatieplan.

Programma

Tijdens deze cursus komen de volgende onderwerpen aan bod:

- Weten wat je in huis hebt aan digitale informatieobjecten
- Wat je minimaal kunt doen om je informatieobjecten veilig te stellen
- Opslagmedia en duurzame bestandsformaten
- Metadata
- Back-upbeleid
- Rollen en rechten
- Borgen van dit thema in het informatieplan

De cursus is op basisniveau.

Tamara van Zwol is van oorsprong archivaris en werkt als coördinator voor het Netwerk Digitaal Erfgoed. Het Netwerk Digitaal Erfgoed voert de Nationale Strategie Digitaal Erfgoed uit en heeft als gezamenlijk doel: geschiedenis digitaal toegankelijk maken voor iedereen. Tamara houdt zich onder andere bezig met deskundigheidsbevordering voor verbonden digitaal erfgoed.

Deze cursus wordt aangeboden door het Netwerk Digitaal Erfgoed.

Docent:	Tamara van Zwol (Netwerk Digitaal Erfgoed)
Datum:	25 juni 2026
Tijd:	9.30 - 15.00 uur (inclusief lunch)
Locatie:	Erfgoed Zeeland, Looierssingel 2, Middelburg
Prijs:	gratis (afwezig zonder afmelden: 20 euro (excl.btw))
Aantal deelnemers:	minimaal 6, maximaal 16
Meenemen:	smartphone of laptop
Aanmelden:	www.erfgoedzeeland.nl/aanmelden

11 Basisregistratie erfgoedcollecties

Basiscursus voor medewerkers/vrijwilligers registratie

Doelgroep

Medewerkers die hun collectie vastleggen in een registratiesysteem en niet zo bekend zijn met de standaarden voor het registreren of hoe de velden in het collectiebeheersysteem ingevuld zouden moeten worden.

Doel

Je krijgt inzicht in de standaarden voor collectieregistratie, het gebruik van hulpmiddelen bij het toekennen van trefwoorden/persoonsnamen en een juiste invoer van de minimale en basisregistratievelden.

Programma

Steeds vaker wordt de inhoud van het collectieregistratiesysteem gebruikt om online collectiepresentaties te maken of gegevens uit te wisselen met collega instellingen om samen - al dan niet online - verhalen te vertellen. Dat vraagt om meer publieksvriendelijke collectieregistratie. Daarnaast wil je natuurlijk ook dat de gegevens op orde zijn, bijvoorbeeld voor het Museumregister.

Tijdens deze workshop leer je meer over het registreren van objecten, volgens (inter)nationale museumstandaarden en richtlijnen van het Netwerk Digitaal Erfgoed (NDE). We behandelen de velden van de Minimale registratie (noodzakelijk voor het Museumregister) en de Basisregistratie zodat je ook met de collectie naar buiten kunt treden.

Je krijgt tips en trucs voor het gebruiken van (online) hulpmiddelen bij de collectieregistratie en het toekennen van trefwoorden en persoonsnamen met behulp van online thesauri van het Termennetwerk, zoals de Art & Architecture Thesaurus en RKD artists.

Het maken van publieksvriendelijke beschrijvingen van de collectie is na afloop gesneden koek!

Stef Traas (Bevrijdingsmuseum Zeeland) vertelt hoe zij omgaan met collectieregistratie en welke keuzes zij hebben gemaakt om de collectie toegankelijk te maken voor het publiek.

- Docent:** Stef Traas (Bevrijdingsmuseum Zeeland) en Janneke de Wit (Erfgoed Zeeland)
- Datum:** 5 oktober 2026
- Tijd:** 9.30 - 12.30 uur
- Locatie:** Erfgoed Zeeland, Looierssingel 2, Middelburg
- Prijs:** gratis (afwezig zonder afmelden: 20 euro (excl.btw))
- Aantal deelnemers:** minimaal 6, maximaal 12
- Meenemen:** laptop met collectieregistratiesysteem (mag, maar is niet verplicht)
- Aanmelden:** www.erfgoedzeeland.nl/aanmelden

12 Collectieregistratie in Atlantis

Basiscursus voor medewerkers/vrijwilligers die met Atlantis (gaan) werken

Doelgroep

Medewerkers en vrijwilligers van erfgoedinstellingen die zich bezighouden met het documenteren van objecten in Atlantis en meer willen weten van de functionaliteiten van dit specifieke registratiesysteem.

Doel

Aan het einde van deze cursus heb je de belangrijkste functionaliteiten van Atlantis onder de knie.

Programma

Beginners die voor de eerste keer kennismaken met Atlantis worden op 5 november stap voor stap meegenomen in het systeem. Je start met de basisfuncties, zoals het inloggen op de online omgeving, het aanmaken van een nieuw record, het kiezen van een registratieformulier en het starten met invoeren. Daarnaast komen ook de meer geavanceerde functies aan bod, zoals werken met thesaurustermen, het koppelen van objecten (het leggen van relaties), het toevoegen van foto's, seriegewijs opslaan, geavanceerd zoeken en het maken van rapportages.

Het is noodzakelijk dat deelnemers voorafgaand aan de cursus al kunnen inloggen op de online omgeving van Atlantis. Neem daarvoor contact op met erfgoedplatform@dezb.nl.

Gevorderden die al langer met Atlantis werken kunnen op 6 november aanschuiven bij een werksessie. In deze sessie leveren we maatwerk op basis van vooraf ingestuurde vragen. Als je aangeeft waar je behoefte aan hebt, zorgen we dat het aan bod komt.

Docent: Anne Hobbel en Janneke de Wit (Erfgoed Zeeland)
Datum: 5 november (beginners) en 6 november (gevorderden) 2026
Tijd: 9.30 - 12.00 uur
Locatie: Erfgoed Zeeland, Looierssingel 2, Middelburg
Prijs: gratis (afwezig zonder afmelden: 20 euro (excl.btw))
Aantal deelnemers: minimaal 4, maximaal 10
Meenemen: laptop en inloggegevens Atlantis

Aanmelden:
www.erfgoedzeeland.nl/aanmelden

13 Conserveren kan je leren: hout

Incompany training voor collectiemedewerkers/-vrijwilligers

Doelgroep

Medewerkers en vrijwilligers van erfgoedorganisaties die zich bezighouden met een collectie houten voorwerpen en meer willen weten over het conserveren van dit type materiaal.

Doel

Het op een verantwoorde manier omgaan met houten voorwerpen.

Programma

- Kennismaking en inventarisatie type objecten
- Huisvesting- en omgevingscondities van de objecten
- Schoonmaken en herkennen van plaagdieren
- Wat zelf doen en wat uitbesteden
- Kleine werkzaamheden zelf doen (iets lijmen en welke lijm te gebruiken)
- Een object beoordelen op afwerking (welke objecten krijgen een afwerking met was en welke niet)
- Bespreken van objecten die zijn meegebracht (eventueel ook kleine werkzaamheden uitvoeren)
- Bespreken van de restauratie van een 17e-eeuws meubel

We zijn te gast in de werkplaats van Stefan Schelling. Hij is meubelrestaurator, meubelmaker en gespecialiseerd in draaiwerk. Je leert hier alles over hout in de praktijk. Hoe ontstaat schade aan houten voorwerpen? Wat kun je eraan doen en voorkomen dat het niet opnieuw misgaat? Neem zelf ook een 'beschadigd' object mee om te laten beoordelen.

Docent: Stefan Schelling (Stefan Schelling Meubelrestauratie)

Datum: 29 oktober 2026

Tijd: 10.00 - 16.00 uur

Locatie: Stefan Schelling Meubelrestauratie, Bosdijk 3, Kamperland

Prijs: gratis (afwezig zonder afmelden: 20 euro (excl.btw))

Aantal deelnemers: minimaal 6, maximaal 15

Aanmelden: www.erfgoedzeeland.nl/aanmelden

Gratis online cursussen

Verschillende partijen bieden gratis online trainingen aan om het erfgoedveld verder te professionaliseren. De trainingen zijn verzameld op erfgoedvrijwilliger.nl en leerjeerfgoed.nl. Met onderstaande trainingen maakt iedereen die werkt met erfgoed op een laagdrempelige manier kennis met uiteenlopende thema's: van behoud en beheer tot publiekspresentaties. Hieronder een greep uit het aanbod, maar er is meer.

Bekijk wat er zoal te vinden is op:

openerfgoed.nl

www.erfgoedvrijwilliger.nl/online-cursussen

www.leerjeerfgoed.nl

Of ga direct naar het onderwerp van jouw keuze via onderstaande titels, zodat je direct kunt starten.

Veel succes!

ALGEMEEN

Vrijwilligersbeleid schrijven

E-learning over wat er nodig is voor een goed vrijwilligersbeleid (30 minuten).

Omdenken over vrijwilligers

Cursusvideo's over het vinden van nieuwe vrijwilligers (24 minuten).

Iedereen doet mee: Sociale toegankelijkheid en inclusie in erfgoedorganisaties

Cursusvideo over gelijkwaardigheid met praktische voorbeelden uit het Rijksmuseum (26 minuten).

Fondsenwerving

E-learning over de basisvaardigheden om geschikte fondsen bij je plan te betrekken (30 minuten).

PUBLIEK

Communicatie

E-learning over een goede en effectieve manier van communiceren met jouw doelgroep(en) (30 minuten).

Hoe maak je de beste indruk op je bezoekers?

Cursusvideo met tips over gastvrijheid waarmee je jouw bezoeker een topdag bezorgt (12 minuten).

Het begeleiden en rondleiden van bezoekers

Cursusvideo over het rondleiden en begeleiden van bezoekers in jouw erfgoedinstelling (21 minuten).

Erfgoededucatie

E-learning over wat er nodig is om aan de slag te gaan met basisschoolklassen (45 minuten).

COLLECTIE

Collectiebeheer

Overzicht van tools die essentieel zijn voor collectiebeheer met video over Collectiewaardering.

10 schadefactoren

E-learning over hoe de tien schadefactoren jouw collectie beïnvloeden (30 minuten).

Erfgoedobjecten fotograferen

Factsheet over waar je allemaal op moet letten om goede foto's te maken.

Auteursrecht en persoonsgegevens

Overzicht van tools voor collectiebeheer met betrekking tot auteursrecht en persoonsgegevens.

Aan de slag met termen

Cursusvideo over het belang van termen in je collectieregistratie (10 minuten).

Andere (online) cursusaanbieders

Naast Erfgoed Zeeland zijn er ook andere partijen die cursussen aanbieden. Zowel fysiek op locatie, maar ook via online webinars.

Neem dus zeker ook eens een kijkje in deze agenda's om te zien of er iets voor je bij is:

www.cultuurkwadraat.nl/agenda

www.faro.be/kalender (cultureel erfgoed Vlaanderen)

www.museumvereniging.nl/agenda

www.erfgoedhuis-zh.nl/agenda/

www.erfgoedbrabantacademie.nl/agenda

www.den.nl/agenda (Kennisinstituut Cultuur & Digitale Transformatie)

Beschermen
Benutten
Beleven